

Uppt. av Sveriges
— 1785 —

efter M. P. P. P.
Kärlbod

i Blåkiss.
Gyckel
Anders h. d.

Anmärkingar:

Om i lagård, gung
are, stähtsigen, mag
isk cirkel, blom
midsonmar afton, eld
gläder under singen för
en d. —

Stähtsigen (18 sid)

Min mor rde: Prokanäle hade en notbokviva.
Min mor rde: "Nu kan du slasit
ihjäl din om: d° blev mer lesan, ja kan
trodde, att du skulle kan du. Det sjande den
olen? — De hade sina om i ledugårdane,
om de fortalte om mjölk.

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

Dödsber. - Gengångare.

1826

2

2

LUNDS UNIVERSITETS FOLKMINNESSAMLING.

Uppt. av Svan Lijebell

Anmärkingar:

efter Mats Persson -1755-

i Kärlebo, Plekinge.

Det ha hänt till oss med hä: Kallhet, en död
hargån igen. Det var en död kvinna, Merst Jonas-
sons hustru. Hon vart så häusligen, inna hon dog.
De trodde, att man såu henne att gypa något dolt,
som man ville ha oppat. Det sjönde hon inte. Men
nå hon var död, gick hon igen. Därför träffe-
de henne. Hon gypade sig odur? henne i hönings-
huset hos sine man. De sade präster, att de
skulle undersöka och deras handlingar. De litade
de gypen, som inte var som de skulle.
Så fördes det aldrig av.

2 rik uppe i Bygd gick sen efter hon var död.
Hon hette Roser. Nå hon var död, kunde hon gå

mågen i hela kyrkkyrkan. Det var mågen,
som skulle gyllas. Det var ändå till de triffels
de tretusen kronor, man hade i sina säng-
kammare. De höides det inte an, ju det var
det som gick, att de skulle gylla. Man hade
haft den man ~~hade~~ sängkammaren ju
i förskott.

1826
Släktregister. — Harald Håkansson.
LUNDS UNIVERSITETS FOLKMINNESSAMLING.

3, 3

Uppt. av P. Liljeholm
— 1825. —

efter Mats Persson

i Kåreboda, Närke.

Blekinge
fr. Björkbygd
uppt. av 1825

Anmärkingar:

Det var en präst här i Kyrklekult, som hette
Per Rönnbäck. Det är hollia länge sen, minst 50
år. Han kunde många döda. Men han begagnade sin
konst bara i nödfall. Det var en hande acker? i
Kyrklekult, Harald Håkansson. Han kunde trolla.
Han hade en riktig svartkonstbok, och att det var
det. Pigan har sett den. Den var tyckt som en Karl-
dentalftebikel. Två i genon så att det är järnaget.
Det var ju att han ville, att inga skulle kunna
ji re, vad som stod i den. — Det var en piga,
som skulle bli en barn. Barnmorskan hon hette
Elna Jönarboven. Det var en elak kvinna.

4
LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

Hastig och argt. Och som namnet var oäkta,
2° var hon ganska stygg. "Det är din skull om
jag dö", sa pigan. Han dog också. D^o var det
Narsed, som ville man öppna pigan. För att barn-
morerna skulle besöka sig. Han tog barnmorerna
med sig till besöksstället. Kärleksbrevet stod på
avstånd om skulle se, han det gick. Han lyckades
öppna man om henne. Han häpnade själv, för
hon var uppskuren. Det hade läkarna gjort, fast
det visade inte på det. D^o så han till barn-
morerna, att hon skulle besöka sig. Men det gjorde
hon inte, utan i stället spottade hon henne
i synen. Men d^o skulle de döda till att
dyka på barnmorerna och när till henne.
Narsed rådde inte med att man när henne.
Men han störde sig emellan dem. Kärleksbrevet
spang efter pigan. Det var Rönnebeck. Och
han kom med bibel under vänstra armen och

1826

52.

LUNDS UNIVERSITETS FOLKMINNESSAMLING.

5

Uppt. av

Anmärkingar:

efter

i

Blablinge
 av Falshult
 uppt. år 1925

manade per henne. Men han var sig åt, att inte
 gata sin vete. Sedan fick Harald veta om fö-
 rövningen och först då han var kommen för.

"Jag vill inte ha sådan människa inom sin försam-
 ling," sade Rönvick.

Harald var från Falshult. Där var de trou-
 pack. Far hans, Håkan i Falshult, han var en
 trougubbe. Han hade ju tagit i svartkonstboken.
 Han var en gammal manne vid kyrkan i Ryd. Då
 fick han en aving om att det var illa ställt där-
 henne. Så han tog hem. Kärvingen hade tagit fram
 hans bok och läst i. De var färdiga att läsa i,
 såna böcker. När han kom han var huret

6
6
Jamt med onda andar. Han gick tog i en slöjpa
kåpfi (linfi) och kastade ut sig självet.

"Plöj upp det!" sa han. De sen läste han bort
den.

Han hade onda andar till tjäle. En gång, när
han var ute och högg penklar till tjäle, och seninnan
skulle gå ned med till botten i skogen, såg han
som det hade och högg runt omkring. "Jag har
inte varit utom till dig," sa han.

Hälsan hade två söner, Erik och Harald.

Harald blev värd av den, för han hade boken.

En gång sa han till Ola Andersson i Bengtsboke:

"Jag skall kunna göra, för att du för se onda andar,
när de far i luften". Men det ville förstås inte
Ola.

Men Erik hade också lite sanning. Jag hade
en kusin, som hjälpte sig. De lätte sig och han.

Men Erik Håkansson sade, att de skulle leta
i skogen i rågånga mellan Fårhult och Fara-
hol. Där hjälpte han. De hjälpte honom.

1826

7. 3.

LUNDS UNIVERSITETS FOLKMINNESSAMLING.

7

Uppt. av

Anmärkingar:

efter

i

för att skjuta efter honom. Men det gick inte.
För hästen ville inte vänta. De fick ha hästen
oxarna.

Haralds son hette Magnus. Han bodde kvar
uppe i Hörtlanda i Småland i Långsmåla.
Det hade jag dem kommit. Sonen hette Kalle.
Han hade köpt en skog av en do kallade
Lia-Stenen. Han var friskomskare. Men det
var skrivet med ringer. Men han det var, så
hade Kalle gått över gränsen. Lia-Stenen
stående Kalle, för han hade ju gjort orätt. När
processen var, blev Lia-Stenen sjuk. Det
visste ju alla, att Magnus-Kalle kunde förlora

Han glöjde Lina-Skens till döds. En dag, innan
processen var slut, gick Måns-Kalle upp till
Lina-Skenen och besöjde, för han hade ångsat sig.
Men han blev för sent, för på vägen mötte han
kyrkvaktaren. - Vart ska du ta vägen? sa Måns-
Kalle. Kyrkvaktaren visste nog, att de där
stegen var trampack, och att Måns-Kalle var
orsäck i hans sjukdom. - Ja, ska upp och ringa för
Lina-Skenen, sa han. Måns-Kalle blev omedelbart
dödbek och mållös. Till det var det för sent.
Han kunde inte sova om natten. Han blev
oroad att det han hade gjort ihjäl den andra.
Han för till Läkaren i Ryd och fick samdraggas.
Det stog nog på reseptet, men mycket han stulle
ta. Men han tog alltid på en gång, och så
han hört sägas, att han tog'et i brännvin.
Han komnade in för alltid.

Dödsbo. — De 1826 cirkeln.
LUNDS UNIVERSITETS FOLKMINNESSAMLING.

9

9

Uppt. av Se Lijell
— 1785 —

efter M S Persson

i Kärlöfdz. Nöjesl.

Anmärkingar:

Min svägers fatter, — en fin värd, han var
en fruktbar, och hans syster var Greta
Mansson. Greta Masson gjorde honom en gåva.
Hon blev bekymrad. Hon var inte gift. De talade
de vid sig, att de skulle ta sig av dagen höjse två.
Hon tog livet av sig men inte hon. Han blev
huru inte redan. Hon var det en kvinna. Han blev
en sk, på risade på henne därigenom, att hon
skulle krypa igenom. Han trodde, han skulle slippa
huru på det riset. Men det hjälpte inte. De vände
han sig till prästen: Rids församling. Han hette
Johan Nyngren. Han blev en ring ny i kloster
tomt, och det blev han Jada vår i ring ringen.

Se sätte han en stol rime i ringe d' g' borden.
L: sa han frä: "När ska du ritta där, till jag kom-
mer. När jag kommer går jag in i ringe och till
den sken du ritta där. Om du tycker jag kom-
mer, gick inte ut!" Till början tyckte han
det var dyggt att ritta där. Men till slut tyckte
han, att det började fjös i sluggarna. Då kom
då en hant, som han tyckte var lika så som
pärsten. "Kom nu, Masse!" sa han. "När är det
dag. Men han kom inte i ringe, så det var
det Greta Masse tyckte var konstigt. Sen gick
han av sig, så han inte fick en med
sig där. Sen tyckte han det började bränna
och döms i östra ändan av kyrkan. - Kloak-
trout i: de väster. - Och många började
dansa. Och det kom att många och många kom.
Men han kunde inte ändå gå. Han mente: "Då är
när man skänkskott." Sen när det inte tog med
ditt, så kom någon själv in. Han såg henne
och stalle med henne. Men han så, att det

1826

11-3
ii

LUNDS UNIVERSITETS FOLKMINNESSAMLING.

Uppt. av

Anmärningar:

efter

i

Grände konan eller mest, att ha sig så många
 storbände för Pygd församling i hennes säske.
 Om d^o ha 'ho', att hon skulle få n^o av honom.
 Om d^o kastade han sin lördula ut till henne
 i ringen, om den var för så smitt, så smitt.
 Men när det var blev dager, så kom pasta och
 tog där konan. Men ser slapp ha henne.

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

1826

12
12

Midsommar - blommar.
LUNDS UNIVERSITETS FOLKMINNESSAMLING.

Uppt. av Svan Lijehel

Anmärkingar:

efter Ola Svensson

i Kåreboda. Rlekkinge.
- 1755 -

Vid midsommar skedd de gamla en kvast av alla
sorter blommar från bebockan tala. De skulle de
känna i tullen, till den torrade. När kvasterna
blev sjuka, så tog de den och sålde med, så blev
de bra.

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

Dödsb. — Kan ej dö.

1826

13

13

LUNDS UNIVERSITETS FOLKMINNESSAMLING.

Uppt. av Sam Lijell

efter Mats Persson — 1125 —

i Kärlede, Mlekings

Anmärkingar:

Byhörd. En förtärad, som gick här
(hans ena ben var en vidda oppa); han så, att
man hans tode inte dr, förtä de hade kastat
eld, eldslöden, under sängen. Han var hög.
Han brukade en slapp konst eller delighet.

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

Släktsagan: "Ange Tjoll" 1826

14.

LUNDS UNIVERSITETS FOLKMINNESSAMLING.

14

Uppt. av Sven Lijebell
-1725-
efter Mats Pernan

Anmärkingar:

i Kåreboda. Blekinge
Kyrkhult
distrikt n: 9.

Släkten
(5 sid)

Ange Tjoll hette Ange Angesson, men de kallte in alltid Ange Tjoll. Modern hette Sven Angesson. En broder: Röökhult, som hette Ola Angesson. S: de var tre broder. Ange Tjoll var varst, han.

Det var en, som bodde i Kyrkhult, som blev ihjälslagen. Ange Tjoll var med om det, s: han blev häktad. I häktet kom han ihop med en hoper tjurar.

Ange Tjoll var riktig och storbonde i Kåreboda.

Tjurarna på tre korar att köra ut dem, s: skulle de stjåla tre korar. Det gjorde han, och tjurarna stäl ut korar önnant i både Kyrkhult och Jämsting.

Det var en församling s: den tiden. De hade körsång under huset i Kåreboda s: Ange Tjolls gård i Kåreboda. Där spände tjurgodset. S: hade

de stå litet hus litet för de andra. De hade de
vare det mesta. Men niest hade de nytt i
släkten, för de hade inte aut där. Det var en
sogte här i Farabot, som gifte sig till Kamplund
i Jämsköp. Svärmora sprätte upp dyran. Si viste
ho', att det stog lense namn insigt. Fara pette
Ola Håkansson. Han levde som Anse Tjoll dotter.
Om tjungodet hade ju spritts i hela släkten. Si de
hade fått en del litet upp ochsi. Di kon ha lit
or sa, att svärmora hade hänt dyran. Men ho
fick andra dyran istället.

Anse Tjoll var nämnden - en store karle.
Si beval till sjunde han. Det var häradshög här
i Farabot bort i Klubb. Det häide sig en sam-
mel kvinnas sode, att Ola Håkansson var Ola
Olsson - han kalltes Liu-Ola - tog de sloger
med jordskudet en avtill. Anse Tjoll satt
nämndena och fick ut boken för tingskistan.
Han hade mutet tingsjäna, som kom ut boken
i kistan. Sa tog de sloger och tog an [= anfang]
anbans och sålde jorden till nabben.

1826

3, 2.
16

LUNDS UNIVERSITETS FOLKMINNESSAMLING.

16

Uppt. av

Anmärningar:

efter

i

Se, det var en pådefru skog. De sade upp sig, och skänjarna kom upp med en tje, talen ökas i 2 rad och kungens skänka binder.

Men jag tyckte som Svenska i Tulseboda, på Anse Tjock. Tjunnan stal som nästan där. Tjunnan hade sån rakt duntanjan. De hade sån en eller en par med en stor stakke utanför dörren, som skulle bli i tjeit dom, som kom. Där hos oss hade de stora starka herar. Vi var ju flera drängar, och hade vi kommit ut, så hade vi kunnat hjälpa dom. Svenska skulle ut och pisa. Men så gick han tröskeln igen och la sig. För undrade, varför han inte gick ut. Det var bra ju honom, ja

hade han gått ut, så hade han blivit sljätloger.
 De trodde de skulle ha det bra utomfi mitt i maten.
 "Nej, hade någon", sade Svessa. "Det var inte
 riktigt det var han, så de. "Det i han så loss,
 som han de gånger, så en, "om det i Anse Tjolla
 män".

Svessa började under, men det var. Ty det var
 stulet i någon ställe, och Anse Tjolla män
 hade varit där i maten. De trodde de i det,
 men de hade ju sett. Karlar och, som han
 hade. Så det blev process, och Anse Tjolla
 kom inför rätta. Länsmän i Jämsjö sjunde
 undersökning hos Anse Tjolla, om de fann de tyv-
 gods. De tog både Anse Tjolla och karlarna.
~~Länsmän~~ All, som de hade stulit hos, fick
 komma och se, om deras eget egendom fanns bland
 tyvavärdet. Domare fråste Anse Tjolla, var han
 hade bekant det. Han sa, att han hade träffat
 i ~~ett~~ väsjöt. "Så köpte jag hela påsen, och
 så var det i den? — Lögen är inte långt ifrån

1826

5. 3.
1818

LUNDS UNIVERSITETS FOLKMINNESSAMLING.

Uppt. av

Anmärningar:

efter

i

Tjornad. — I hättet var det ett stort rum, där alla de hättade låg tillsammans. Där fördämrade de bevingen, på två dag. Sen gick Anse Tjall lida. Man gick tjära ut. När man sen efter några år kom hem, så kände ingen igen honom, på skuggis var han. Han stamade stamfån och pratade mest falset. Han fråste, men som bodde där och sådde om det, om vad de tyckte om honom. När de så såg de berättade allt om honom. När de sen kom hem på kvällen, så var han där och såkade sig, om de, när de kände igen honom, blev de hemska, för de visste de, men det var.

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV